

sopotja

*Želimo vam
prijetne
praznike in
veliko sreče
v letu 2020!*

Sopotja

glasilo slovenske skupnosti na Reki in v PGŽ
december 2019, številka 4, letnik 8
ISSN 1848-4360
Reka, december 2019

Uredništvo:

Jasmina Dlačić, Darko Mohar, Boris Rejec,
Zvonimir Stipetić, Vitomir Vitaz, Marjana
Mirković, Milan Grlica, Vasja Simonič
glasilo@bazovica.hr
Podpinjol 43, 51000 Reka

Izdajateljji:

Slovenski dom KPD Bazovica
Podpinjol 43, 51000 Reka
slovenskidom@bazovica.hr,
zanj: Zvonimir Stipetić
www.bazovica.hr
www.facebook.com/KPDBazovica

Svet slovenske narodne manjšine Mesta Reka
Podpinjol 43, 51000 Reka
vj.slo.nm.ri@gmail.com, zanj: Boris Rejec

Svet slovenske narodne manjšine PGŽ
Podpinjol 43, 51000 Reka
vsimonic1@gmail.com
zanj: Vasja Simonič

Urednica:

Marjana Mirković
marjana.mirkovic@ri.t-com.hr
gsm: 091 593 6086

Lektorica: Jasmina Vajda Vrhunec

Oblikovanje, prelom in tehnično urejanje:
Vesna Rožman

Fotografija na naslovnici: Mirjana Brumljak

Karikatura: Bojan Grlica

Tisk: Tiskara Sušak

Glasilo izhaja trimesečno

Naklada je 1.500 izvodov

Glasilo finančno podpirajo:

Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence
v zamejstvu in po svetu

Primorsko-goranska županija

Mesto Reka

Svet za narodne manjšine Republike Hrvaške

iz vsebine

Uvodnik 3

Iz Zveze slovenskih
društev na Hrvaškem 4

Iz društva 9

Iz svetov 18

Iz pouka DPS 18

Si-T 19

Literarni kotichek 20

Pogled z onkraj Snežnika 22

Srečanja 23

Foto kotichek 24

Zveza slovenskih društev na Hrvaškem
Podpinjol 43, 51000 Reka
zveza@slovinci.hr
za: Barbara Riman

Slovenski dom KPD Bazovica
tel.: 215 406, 324 321, faks: 334 977
uradne ure, knjižnica in klubski prostori
torek 10.00–12.00, 18.00–20.00 in
četrtak: 10.00–12.00

MePZ: ponedeljek 18.00–20.30
Dramska skupina: torek 17.30–19.00 ali po dogovoru
Folklorna skupina: sreda 19.00–21.00
Planinska skupina: torek 20.00–21.00
Fotografska skupina: drugi in zadnji četrtak ob 18.00
Glasbena skupina: torek 17.30–20.00
Dop. pouk slovenščine: ponedeljek 16.00–20.00
Mladinska skupina: sobota popoldan, po dogovoru
Likovna skupina: po dogovoru

Veleposlaništvo Republike Slovenije v RH
Alagovićeva 30, 10 000 Zagreb, RH
Veleposlanik: Vojislav Šuc
Konzularni oddelek, uradne ure:
ponedeljek od 9.00 do 12.00
sreda od 9.00 do 12.00 in od 14.00 do 16.00
petek od 9.00 do 12.00
tel.: +385 1 63 11 014, +385 1 63 11 015
faks: +385 1 46 80 387
el. pošta: vzg@gov.si
spletna stran: <http://sloembassy.zagreb@gov.si>

Državljanom RS je v nujnih primerih zagotovljen
kontakt z dežurnim diplomatom:
med tednom: od 16.30 ure konec tedna in med
prazniki: 24 ur
tel.: +385 98 462 666

Generalni konzulat RS, Split
Častni konzul Branko Roglič
tel./faks: +385 21 389 224
el. pošta:
generalni.konzulat.rep.slovenije@st.t-com.hr
uradne ure: ponedeljek–petek od 9.00 do 13.00

EGON: VEGELOVEC

December je običajno čas za povzetek in pregled vsega (ne)storjenega v letu, ki se izteka. Za slovensko skupnost na Hrvaškem in v Primorsko-goranski županiji nekatere pomembne novice beležimo v zadnjem četrtletju. Predvsem gre za poziv Zveze slovenskih društev k pripravi skupne strategije, zamišljene kot zasnove smernic za delovanje in določitev prednostnih nalog za prihodnjih pet let. Posebej veselita tudi uspešna pobuda krovne organizacije za uvedbo slovenščine kot izbirnega predmeta po modelu C na Osnovni šoli (OŠ) Klana in dober odziv najmlajših na prireditve v KPD Bazovica. Žal pa so manjšinske volitve pokazale nezainteresiranost za politično delovanje rojakov in možnosti za izvolitev vseh svetov tudi tokrat niso bile izrabljene. Morda pa bo uspešna vsaj pobuda krovne organizacije, ki si prizadeva najti osebo kot kandidata/-ko za poslanca/-ko iz vrst slovenske skupnosti za parlamentarne volitve prihodnje leto. Barbara Riman se je kot predsednica Zveze slovenskih društev tudi na začetku jeseni, po uspešnem srečanju vseh društev v Istrskih Toplicah, udeležila več dogodkov, ki jih spremlja rubrika Iz Zveze, med drugim tudi prve seje Sveta Vlade Republike Slovenije (RS) za zamejstvo in jubileja ob desetletnici pouka slovenščine na OŠ Pečine, ter organizirala seminar učiteljev. KPD Bazovica nadaljuje pestro dejavnost, v društvu je izjemen koncert pripravilo Slovensko kulturno društvo (SKD) Triglav iz Bitole, Eduard Hemar je predstavil svoji knjigi o športnikih slovenskega rodu na Hrvaškem, na odru društva so se zvrstile tri gledališke predstave, med njimi premiera Srečno, mladoporočenca! v izvedbi dramske skupine KPD Bazovica, folklorna skupina je navdušila na gostovanjih v Istri, Srbiji in BiH, planinska skupina pa je pripravila več izletov, od Slovenije do Slavonije. Rubrika Iz svetov spremlja letno srečanje rojakov v Matuljih, rubrika DPS pa izlet učencev slovenščine na OŠ Kozala v Lipico. Literarni kotiček izpolnjuje poezija Marije Šenk, posvečena tudi letos preminulima zakoncema Grlica, Boži in Jožetu – Pepiju, ki mu posvečamo In memoriam. Rubrika Si-T govori o novi pesniški zbirki neutrudne Marije Šenk, Srečanja pa predstavljajo novo učiteljico slovenščine na OŠ Kozala Ksenijo Klovar Lukarić. V rubriki Pogled z onkraj Snežnika pa Dragica Jaksetič tokrat opozarja na neobčutljivost do beguncev in vseh pomoči potrebnih ljudi. Naj bodo naše novoletne želje namenjene tudi temu, da se ozrete okrog sebe in pokažete svojo srčnost in dobrodelnost v prazničnem času in vse dni v prihodnje. Pa srečno 2019!

■ Uredništvo

Uvodnik

Življensjske zgodbe, vabilo rojakom

Reška enota ljubljanskega Inštituta za narodnostna vprašanja (INV), ki raziskuje rojake na Hrvaškem, bi želela predstaviti tudi njihova osebna pričevanja in tako iztrgati pozabi velik del te gotovo zanimive, a prazne in še nepoznane zgodovine. Vodja enote dr. Barbara Riman zato k sodelovanju najlepše vabi vse rojake, predvsem starejše generacije z območja Reke in Kvarnerja, Gorskega kotarja in Istre, ki so ji pripravljene zapati svoje življensjske zgodbe, in to ne glede na delo, ki so ga opravljali, prav tako sploh ni pomembno, ali imajo slovensko državljanstvo ali ne. Enako dobrodošla in pomembna so vsa pričevanja! V celoti je tudi zagotovljeno varstvo osebnih podatkov. Stik: e-pošta: barbara.riman@gmail.com ali telefon: 091 5436 808.

21. september, Nogometno igrišče, Gerovo

Turnir v malem nogometu

S srečanja,
foto: www.gov.si

Predsednica Zveze SKD na Hrvaškem Barbara Riman je obiskala športno srečanje v Gerovu. SKD Gorski kotar je namreč letos gostil četrti turnir v malem nogometu, ki se ga udeležujejo ekipe iz sosednjih držav Slovenije. Kot so med drugim zapisali na

spletni strani www.gov.si, je bil to prvi športni dogodek v okviru slovenskih organizacij na Hrvaškem, hkrati pa ga je prvič samostojno pripravilo neko slovensko društvo in ne katera izmed športnih zvez ali krovnih organizacij.

Prireditev je obiskal tudi minister, pristojen za Slovence v zamejstvu in po svetu, Peter Jožef Česnik in na sklepni prireditvi najboljšim podelil priznanja in pokale. Zmagovalna ekipa je bila iz Madžarske, drugo mesto so osvojili športniki iz Avstrije, gostitelji pa so bili tretji.

Več: www.gov.si, www.novilist.hr

23. september, RTV Slovenija, Ljubljana

Komisija za Slovence v sosednjih državah

Na seji tudi več
urednikov, foto:
Marjana Mirković

Programska komisija RTV Slovenija za Slovence v sosednjih državah je na šesti seji razpravljala tudi o Poročilu o realizaciji programske-produkcijskega načrta (PPN) za obdobje januar-junij 2019 in Osnutku PPN-ja za leto 2020. Kar zadeva prvo in Hrvaško, še vedno ostaja svetla točka radijska oddaja Sotočja, ki jo z veliko posluha in spremljanjem aktualnosti ureja Mateja Železnikar, več dogodkov v Istri pa je pokrila regionalni center v Kopru. Med predlogi za spremljanje dogodkov v letu 2020 bodo na Hrvaškem izstopali parlamentarne volitve, na katerih bo tudi slovenska skupnost morda predlagala kandidata/-ko, projekt Reka, EPK 2020 in desetletnica pouka slovenščine po modelu C na OŠ Pečine na Reki. Večina drugih predlogov za leto 2020 je bila podobna letošnjim: pogostejše poročanje o slovenski skupnosti; poseben angažma regionalnih centrov v Kopru in Mariboru, ki bi pokrivala Istro, Kvarner in Gorski kotar oziroma Medžimursko in Varaždinsko županijo ter Slavonijo; redno poročanje na spletni strani MMC in portalu o Slovencih v sosednjih državah; več sodelovanja RTV-ja s HRT-jem. Razveseljiva novost je, da osnutek PPN-ja za leto 2020 napoveduje več poročanja o Slovencih iz hrvaške Istre (RA Koper) in novo mozaično oddajo, ki jo bo TV Koper pripravljala izmenično s TV Maribor, da bi "tako zapolnili vrzel, ki nastaja zlasti pri poročanju o Slovencih na Hrvaškem". Varuhinja pravic gledalcev in poslušalcev Ilinka Todorovski je v priporočilu ob pripravi PPN za leto 2020 med drugim zapisala, da občinstvo "pogreša vsebine o Slovencih v sosednjih državah in Slovencih po svetu in graja umestitev redkih tovrstnih vsebin v pozne ure".

Komisija se je sešla tudi 12. novembra in med drugim podprla predlog varuhinje: vzpostavitev enotne spletne vstopne točke za vse vsebine o Slovencih v sosednjih državah, ki nastajajo v okviru različnih medijev, programov in uredništev RTV Slovenija. To bi občinstvu olajšalo dostopanje do pomembnih vsebin o slovenskem kulturnem prostoru. Aktualna tema je bila predlagana ukinitve satelitskega oddajanja na RTV Koper, predsednik komisije Janko Malle, ki se seje ni mogel udeležiti, pa je v dopisu izrazil zaskrbljenost in pozval vodstvo RTV Slovenija, da v primeru omenjene ukinitve najde ustrezno politično rešitev s slovensko in italijansko državo, ki bi zagotavljala signale RTV Slovenija povsod tam, kjer živijo Slovenci v sosednjih državah. Na poznejši skupni seji s komisijama za regionalne vsebine in informativni program je bil med drugim sprejet predlog PPN-ja, za novo oddajo pa je napovedano, da bo programu decembra – imenovala se bo Rojaki in TV Maribor jo bo namenil Slovencem v Varaždinu in tamkajšnji županiji. ■ Marjana Mirković

Dnevi slovenske kulture v Istri 2019

Barbara Riman, foto: Marjana Mirković

Dnevi slovenske kulture v Istri je večdnevna prireditev, ki poteka od leta 2007 na pobudo SKD Istra iz Pulja, v zadnjih letih pa jo organizira koordinacija slovenskih društev v Istri.

Letos se je začela v Buzetu, v Zadružnem domu v Vrhu, na programu pa so bili na-

stopi gostov iz Slovenije, mešanega pevskega zbora iz Portoroža in Folklorne skupine Oljka iz Hrvatitov, ter domačinov, Tria Lipa, učencev dopolnilnega pouka slovenščine, ki ga vodi Eva Ciglar, in mlade buzetske glasbenice Vanese Jakac, ki je igranje harmonike izpopolnjevala tudi pri Tomažu Boškiju v Sloveniji.

Večera se je udeležila tudi Barbara Riman in v imenu Zveze slovenskih društev na Hrvaškem pozdravila navzoče in poudarila pomen povezovanja med društvi, njihovo dragoceno delovanje, ki sloni predvsem na prostovoljnem in požrtvovalnem delu mnogih rojakov. Izrazila je posebno zadovoljstvo z odlično organizacijo društev v Istri in upanje, da bodo tako dobro sodelovanje ohranila in krepila tudi v prihodnje.

Dnevi slovenske kulture so se nadaljevali v Lamparni v Labinu z nastopom dramske skupine SKD Istra iz Pulja, galeriji tega društva z razstavo spominkov iz Slovenije, puljskem Domu hrvaških braniteljev z nastopom zbora Encijan in MePZ Rogaška Slatina ter folklorne skupine KPD Bazovica, kinu *Sloboda* v Lovranu z dokumentarnim filmom *Tomos* – narejeno v Jugoslaviji ter Odprti ljudski univerzi Ante Babić v Umagu z razstavo ustvarjalne delavnice SKD Snežnik in koncertom Slovenskega okteta ter se končali v Circolu v Poreču z gledališko predstavo *Hotel* v izvedbi kulturno-umetniškega društva (KUD) Šempeter.

■ Marjana Mirković

5. oktober, Istrske Toplice

Letno srečanje vseh slovenskih društev na Hrvaškem

Zveza slovenskih društev na Hrvaškem je po večkratnih dogovorih sklenila srečanje, tokrat že šestnajsto leto zapored, organizirati v Istrskih Toplicah.

Zbralo se je dvesto sedemdeset udeležencev, ki so se, znova v lepem vremenu, v raznolikem in pestrem programu lahko odločali tudi za športne vsebine. Ob vходу v hotel sta jih v slovenski narodni noši pozdravila mlada člana KPD Bazovica z Reke Eva in Miron Lončarić, pred družabnim srečanjem pa je potekal kulturni večer. S svojim nastopom slovenskih ljudskih pesmi ga je lepo obogatil pevski zbor Encijan iz SKD Istra iz Pulja, ki ga vodi zborovodkinja Ina Cerovečki.

Program je povezovala tajnica KPD Bazovica Sandra Grudenić in v imenu krovne organizacije vsem zaželela dobrodošlico, med obiskovalci pa je posebej pozdravila ministra, pristojnega za Slovence v zamejstvu in po svetu, Petra Jožefa Česnika, veleposlanika RS v RH Vojislava Šuca, ministra svetovalca na veleposlaništvu RS v RH Matjaža Marka, predstavnika Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu Rudija Merljaka in buzetskega župana Sinišo Žulića. Peter Jožef Česnik

je v svojem nagovoru med drugim poudaril pomen mladih in delovanje društev ter pohvalil predsednico krovne organizacije Barbaro Riman za nove pobude na področju izobraževanja, Vojislav Šuc je obljubil tudi v prihodnje vso podporo v odnosu do obeh držav in odprta vrata za vse težave rojakov, Siniša Žulić pa je omenil povezanost prebivalstva na obmejnem območju, kljub mejam. Navzoče je pozdravila tudi predsednica Zveze slovenskih društev Barbara Riman. Med drugim je omenila, da so Slovenci na Hrvaškem pogosto prezrti, da pa je k njihovi prepoznavnosti, sodeč po odzivu, prispevala razstava z naslovom *Sosedje Slovenci – Slovenci na Hrvaškem*, odprta poleti v NUK-u v Ljubljani. V spomin na srečanje v Istrskih Toplicah je omenjenim gostom podarila katalog s te razstave.

Družabno srečanje je tudi tokrat potekalo še dolgo v večer, v vedrem razpoloženju in ob glasbi slovenske skupine Peklenski muzikantje so se mnogi tudi zavrteli, nekateri pa ob sproščenem klepetu snovali nove dogovore med društvi. ■ Marjana Mirković

Istra vselej zanimiva, foto: Istog Žorž

9. oktober, Vlada RS, Ljubljana

Svet Vlade RS za zamejstvo

Z rojaki iz sosednjih držav, foto: www.gov.si

Na svoji prvi seji se je po več kot letu dni sedanje vlade sešel Svet Vlade RS za Slovence v zamejstvu, telo, ustanovljeno leta 2006, v katerem so predstavniki ministrstev RS ter slovenskih organizacij iz Italije, Avstrije, Madžarske in Hrvaške. Kot je o Svetu za zamejstvo med drugim zapisano na spletni strani, želi Vlada RS tako omogočiti in pospeševati vključevanje rojakov iz sosednjih držav v družbeno in politično življenje, vzpostavljati skupni slovenski kulturni prostor ter si prizadevati za ohranitev slovenstva tudi s povezovanjem rojakov na vseh področjih njihovega delovanja.

Seje sta se udeležila tudi predsednica Zveze slovenskih društev na Hrvaškem Barbara Riman in predsednik KPD Slovenski dom iz Zagreba Darko Šonc, sicer član sveta od ustanovitve. To pa ni pripomoglo k temu, da ju ne bi premier Marjan Šarec, ki je sejo vodil, v svojem pozdravnem nagovoru sprva prezrl, za kar se je sicer pozneje opravičil, in pričakovati je, da bo podobnih spodsljajev slovenskih uradnih predstavnikov v prihodnje manj.

Na dnevnem redu seje so bili mladi v skupnem slovenskem kulturnem prostoru in vprašanje zastopanosti Slovencev zunaj meja RS v Državnem zboru (DZ) RS. Naložba v mlade je nujna za razvoj in obstoj manjšine, so poudarili, zato je treba podpirati povezovanje mladih v organizacije in društva ter sodelovanje RS z mladimi, ki živijo zunaj njenih meja. Posebej velja okrepiti podporo ohranjanju slovenskega jezika, iskanju načinov, ki bi mlade še bolj povezali z RS (šolska partnerstva, izmenjave, lažji dostop

do študija v Sloveniji, dodatno štipendiranja in raziskovalna središča, boljše možnosti za spremljanje slovenskih radijskih in televizijskih programov, čezmejni mladinski turizem itd.). Med drugim je poudarjeno, da je treba sprejeti jezikovno strategijo za ohranjanje slovenščine in slovenstva, krepiti čezmejno povezovanje in podpirati skupne čezmejne projekte na območju, kjer živi slovenska narodna skupnost, ter povečati prepoznavnost teh skupnosti v Sloveniji, pa tudi v šolskih učbenikih in medijskih vsebinah.

Glede zastopanosti Slovencev zunaj meja RS v DZ RS je bilo izpostavljeno tudi vprašanje praktičnih vidikov izbora in izvolitve teh predstavnikov v DZ ter pri tem upoštevanje ustrezne zastopanosti Slovencev zunaj meja širom celin in na območjih poselitve slovenske narodne skupnosti v sosednjih državah. V okviru Zveze slovenskih društev na Hrvaškem bo ta tema v razpravi predvidoma na enem izmed srečanj v prihodnje.

■ Več: Barbara Riman, www.gov.si

24.–26. oktober, Lovran, Reka

Seminar za učitelje/-ice slovenskega jezika

Seminar za učiteljice in učitelje slovenskega jezika na Hrvaškem so organizirali Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport RS (MIZŠ), Zavod RS za šolstvo (ZRSŠ) in reška enota Inštituta za narodnostna vprašanja (INV). Pri pripravi sta sodelovala tudi SKD Snežnik iz Lovrana in OŠ Pečine na Reki, dogodek pa so organizatorji povezali z deseto obletnico pouka slovenskega jezika po modelu C na OŠ Pečine.

Srečanje je vodila vodja reške enote INV-ja dr. Barbara Riman, udeležilo pa se ga je devetnajst učiteljic slovenskega jezika na Hrvaškem, ki poučujejo slovenski jezik v različnih oblikah, in sicer po modelu C, kot fakultativni predmet v obmejnih osnovnih šolah v Varaždinski županiji ali kot dopolnilni pouk slovenščine (DPS) v društvih. Odzvala sta se tudi lektorja slovenskega jezika Simona Gotal iz Zagreba in dr. Klemen Lah, ki

vodi lektorat na Reki in v Zadru, ter predstavniki MIZŠ-ja, ZRSŠ-ja, INV-ja in slovenske skupnosti na Kvarnerju.

Prvi dan je bil namenjen spoznavanju dejavnosti SKD Snežnik v Lovranu in položaja slovenske skupnosti na Hrvaškem nasploh, v ospredju pa so bile različne oblike učenja slovenščine in težave, predvsem kar zadeva pomanjkanje ustreznega kadra za poučevanje, zlasti v Istrski županiji. Udeleženci srečanja so se seznanili tudi z zaključki strokovne raziskave INV-ja, opravljene med učenci in učiteljicami pouka slovenskega jezika po modelu C. Ta na osnovnošolski ravni poteka le v Istrski

(Buzet, Pulj, od letos Umag) in Primorsko-goranski županiji (Reka, Matulji, od letos Klana). Na srednješolski ravni se zdaj izvaja le v Varaždinu, medtem ko je v Pulju pouk to jesen prekinjen, ker ni učitelja/-ice.

Drugi dan seminarja, ki je potekal na OŠ Pečine na Reki, so si udeleženci najprej ogledali program ob desetletnici pouka slovenskega jezika po modelu C na tej šoli, v popoldanskih urah na delavnici prisluhnili predavanju o mladinski literaturi, ki ga je predstavil dr. Klemen Lah, spoznali oblike učenja slovenščine na Hrvaškem in težave pri tem, pa tudi primere dobre prakse. Sodelujoči so poleg svojega dela in izkušenj spregovorili tudi o projektih, ki jih izvajajo skupaj z ustanovami v RS in RH, ki podpirajo dejavnosti slovenske skupnosti na Hrvaškem.

25. oktober, OŠ Pečine, Reka

Deset let pouka slovenskega jezika po modelu C

V okviru vsakoletne oktobrske prireditve Dnevi OŠ Pečine je na tej šoli potekala tudi slovesna počastitev desetletnice pouka slovenskega jezika po modelu C. Program je šola organizirala v sodelovanju z reško enoto INV-ja, Svetom slovenske narodne manjšine Mesta Reka, KPD Bazovica in Zvezo slovenskih društev na Hrvaškem.

Navzoče, med njimi tudi goste iz Slovenije, je nagovorila ravnateljica OŠ Pečine Jasna Vukonić Žunič. Poudarila je pomen tega jubileja in pouka, ki uspešno poteka vsa leta in ima podporo pristojnih teles RH ter slovenskih ustanov in organizacij. Posebej se je zahvalila pobudnici tega pouka, prejšnji ravnateljici šole Ireni Margan, in jo povabila, da predstavi prve korake, s katerimi je začela orati ledino na tem področju na Hrvaškem. Irena Margan, naše gore list, je v času, ko je bila ravnateljica, natančneje jeseni 2006, slovenščino uvedla na urnik šole – najprej kot svoje prostovoljne ure. Dobro obiskan pouk se je po treh letih preoblikoval v pouk po modelu C. Prevezla ga je učiteljica Vida Srdoč in uspešno ga nadaljuje tudi učiteljica Andrea Šlosar, ki je učence pripravila tudi za prisrčen nastop ob tem jubileju.

Čestitke ob obletnici, zelo pomembni za slovensko skupnost, saj je ta pouk k uvedbi opogumil rojake in vodstva drugih šol, so izrekli tudi gostje, predstavnika MIZŠ-ja in Urada Vlade RS za Slovence

Udeleženci seminarja tudi na slovesnosti v OŠ Pečine, foto: Marjana Mirković

V sklepnem delu so med drugim ugotovili, da bi bilo nujno treba pripraviti desetletno strategijo poučevanja slovenščine na Hrvaškem v sodelovanju s pristojnimi ustanovami, srečanje pa ocenili kot zelo koristno, informativno in spodbudno.

▀ Povzeto po poročilu dr. Barbare Riman

v zamejstvu in po svetu Roman M. Gruden in Rudi Merljak, predsednik Sveta slovenske narodne manjšine Mesta Reka Boris Rejec ter dr. Barbara Riman kot vodja reške enote INV-ja in krovne organizacije (ne nazadnje tudi kot mati enega izmed učencev). Prav vsi so poudarili pomen tega pouka za ohranitev slovenstva in mu tudi v prihodnje napovedali vso podporo.

Kulturni program se je nadaljeval z gostujočo slovensko predstavo Gusarsko gledališče kapitana Dade v režiji Vide Cerkvenik Bren in izvedbi KUD Ljud iz Ljubljane. Z veliko energije in odličnim nastopom, v katerega sta pritegnila tudi učence, sta jo uprizorila Grega Močivnik in Nika Gabrovšek ter z njo navdušila polno dvorano na OŠ Pečine. Omeniti velja, da bo ta predstava na Reki na programu tudi prihodnje leto, v okviru projekta Reka, EPK 2020, takrat v hrvaščini. ▀ Marjana Mirković

Jubiley na OŠ Pečine popestrila odlična predstava.

Veronika Pirnat, Matjaž Marko, Irena Margan, Vida Srdoč, Andrea Šlosar, Jasna Vukonić Žunič in Roman Gruden.

Foto: Marjana Mirković

Filozofska fakulteta, Reka

Josip Gorup pl. Slavinjski – najbogatejši Slovenec med Slavino, Trstom in Reko

V organizaciji reške enote INV-ja in Zveze slovenskih društev ter v sodelovanju s Slovensko matico in Oddelkom za zgodovino reške filozofske fakultete je dr. Miha Preinfalk v gostujočem predavanju predstavil znamenito osebo, Josipa Gorupa pl. Slavinjskega, ki je s svojim delovanjem močno zadolžil Reko in njene prebivalce. V mestu je najvidnejša njegova gradbena dediščina – znan je predvsem po njej in številne stavbe tako še danes pričajo o njegovem premoženju.

Slovenska matica in njen predsednik dr. Aleš Gabrič sta ob tej priložnosti reški knjižnici filozofske fakultete podarila več knjig. Dogovorjeno je še dodatno sodelovanje s KPD Bazovica, ki so jo obiskali, predstavniki Slovenske matice – poleg omenjenega dr. Gabriča in dr. Preinfalka je bila navzoča tudi tajnica in urednica Slovenske matice dr. Ignacija Fridl Jarc – pa so tudi obljubili, da bodo pomagali pri zbiranju literature za osnovnošolce, ki so v

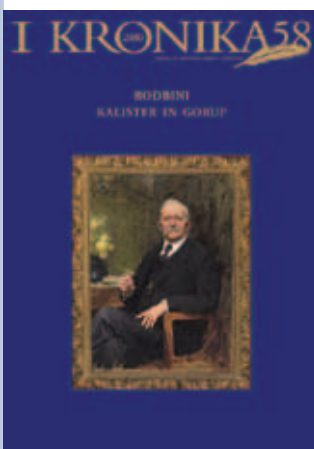

Dr. Miha Preinfalk,
foto: Barbara Riman

šolah na Hrvaškem vključeni v pouk slovensščine po modelu C.

Za hvaležno gesto, knjižno darilo, se Slovenski matici iskreno zahvaljujemo, saj bodo knjige v veliko pomoč študentom, ki na reški filozofski fakulteti obiskujejo fakultativni pouk slovenskega jezika, vese- limo pa se tudi ponovnega sodelovanja.

Barbara Riman

Dr. Miha Preinfalk, višji znanstveni sodelavec Zgodovinskega inštituta Milka Kosa pri Znanstvenoraziskovalnem centru Slovenske akademije znanosti in umetnosti v Ljubljani in docent na Fakulteti za humanistične študije Univerze na Primorskem v Kopru, je tudi odgovorni urednik revije Kronika, časopisa za slovensko krajevno zgodovino. V tej vlogi je med drugim zaslužen tudi za objavo obsežnega gradiva z novimi spoznanji o življenju in delovanju družin Kalister in Gorup, v velikem delu predvsem o Josipu Gorupu pl. Slavinjskem. Gre za prispevke več priznanih strokovnjakov, ki so izšli v tematski številki Kronike (58-2010) z naslovom Rodbini Kalister in Gorup, *kot poklon tem velikim možem, ki so znali uresničiti svoje sanje in vizije in so s sadovi svojega dela nesebično podpirali tudi prebujajoči se slovenski narod*, je v predgovoru takrat med drugim zapisal urednik dr. Miha Preinfalk.

Za vse, ki jih zanima življenjska pot Josipa Gorupa pl. Slavinjskega, je Kronika na ogled tudi na knjižnih policah KPD Bazovica, celotna vsebina pa je dostopna tudi v elektronski obliki na povezavi <http://kronika.zzds.si/kronika/issue/view/72>. Marjana Mirković

22. november, Cankarjev dom, Ljubljana

M. A. J., zaključno srečanje

Zveza slovenskih društev na Hrvaškem se je odzvala vabilu Na sklepno prireditev M. A. J. – Mreža Alpe Jadran, na kateri so navzoči posebej poudarili pomen nadaljevanja projekta, ki postaja inkubator proaktivnih zamejskih Slovencev.

Udeležence so nagovorili visoki slovenski politiki, med njimi tudi premier Marjan Šarec. V uvodnem delu so jih pozdravili tudi mladi iz sosednjih držav Slovenije, Simon Paster iz Avstrije, Fanika Loren iz Italije in Tomaž Kovasc iz Madžarske, žal pa nihče s Hrvaške. Program se je nadaljeval z razpravo, ki jo je moderiral Luka Podlipnik, sodelovali pa so Tereza Stavar iz Italije, Simon Kummer iz Avstrije, Ema Pregelj iz Slovenije, Anita Vajda iz Madžarske in Mihela Pauman Budanović s Hrvaške. V popoldanskih urah je potekala delavnica Osnovne veščine javnega nastopanja, ki jo je vodil Leon Magdalenc. S Hrvaške so se srečanja udeležili še predstavnici društva EU korak z Reke Marijana Košuta Banković in

Med udeleženci razprave tudi Mihela Pauman Budanović (skrajno desno), foto: www.gov.si

Natali Iskra, Nensi Bolić Kodermac iz Zagreba ter predsednik SKD Gorski kotar Damijan Malnar in predsednik Kmetijske izobraževalne skupnosti Zoran Ožbolt s skupino mladih članov društva.

Projekt M. A. J. se je začel pred dvema letoma in je namenjen mladim od 17 do 30–35 let starosti, ki delujejo ali se bodo vključili v slovenske narodne skupnosti v Avstriji, Madžarski, Hrvaški in Italiji ter skupaj s pomočjo Slovenije sooblikovali razvojne zmogljivosti regije Alpe-Jadran.

Zveza slovenskih društev na Hrvaškem bo v letu 2020 partner pri projektu in si bo skupaj s Slovensko gospodarsko zvezo (SGZ) iz Celovca, Slovenskim deželnim gospodarskim združenjem (SDGZ) iz Trsta in Razvojno agencijo Slovenska krajina (RASK) iz Porabja prizadevala spodbuditi mlade v svojem okolju, da bi slovenski jezik in kulturo prepoznali kot pomemben element, ki jim odpira dodatne možnosti pri izobraževanju, delu in v gospodarstvu. Barbara Riman, www.gov.si

21. september, Slovenski dom KPD Bazovica

MePZ SKD Triglav iz Bitole, koncert

Novo pevsko sezono v društvu so z odličnim celovečernim koncertom odprli gosti iz Makedonije, člani SKD Triglav iz Bitole.

Dobrodošlico jim je zaželel koordinator kulturnih dejavnosti v KPD Bazovica Vitomir Vitaz in občinstvu v polni dvorani na kratko predstavil zbor in društvo. Bogat in pester repertoar nastopajočih je obsegal slovenske in makedonske ljudske pesmi, pa tudi klasično glasbo. Težko bi rekli, v čem so bili boljši. Skoraj tridesetčlanski zbor večinoma sestavljajo mladi in šolani pevci, ki jih zelo uspešno vodi zborovodkinja Marina Korunovska, profesorica solo petja v glasbeni šoli v Bitoli in operna pevka. Obiskovalce je posebej razveselila tudi s svojim nastopom kot sopranistka, s skladbo Habanera iz opere Carmen Georga Bizeta, ob klavirski in zborovski spremljavi. S solističnimi nastopi pa se je izkazalo tudi več drugih pevk in pevcev, kot so Julijana Despotovska, Angela Trajčevska, Martin Dimitrievski, Denis Alitovski, Jordan Kamdžalov in Kristijan Trajčevski, medtem ko sta Aleksandra Jankovska, ki je zaigrala tudi na klavir, in Žive Mešurevski zapela duet Suzane in Figara iz opere Figarova svatba Wolfganga Amadeusa Mozarta. Program je povezovala Milena Pinza in ob koncu še zelo doživeto interpretirala pesem Tožba za jugom Konstantina Miladi-

Izjemen nastop, foto: Istog Žorž

nova. Prevedla jo je Bistrica Kranjec Mirkulovska, najbolj znana rojakinja v Makedoniji, pisateljica, prevajalka in profesorica slovenščine na skopski filološki fakulteti, ki je ime dobila v spomin na očetov rojstni kraj, Ilirsko Bistrico. Nastop zbora je končala skoraj neizogibna Avsenikova Slovenija, od kod lepote tvoje, pridružili pa so se ji tudi glasovi iz občinstva in dodatno še Gibonijev *Libar*. Gostje so presegli vsa pričakovanja in podarili resnično izjemen in vsestransko izpolnjen glasbeni večer, ki ga po mnenju številnih navdušenih obiskovalcev dvorana ne pomni, zato je bil aplavz dolg, močan in iskren. S tako dobrim odzivom so bili zadovoljni tudi nastopajoči, poznejše druženje pa je okrepilo prve stike in spoznanja o društvu, ki v Bitoli deluje od leta 2007 ter povezuje rojake in njihove potomce še v Strugi, Ohridu, Resnem in Prilepu. Predsednica je Tanja Franc, društvo pa organizira tudi dopolnilni pouk slovenščine (DPS), ki ga od začetka vodi učiteljica Milena Pinza ter ga obiskuje pet osnovnošolcev in trinajst odraslih. Vezi med društvoma so se stkale na enem izmed seminarjev, kjer sta se spoznali z učiteljico DPS v Buzetu Evo Ciglar, donedavno tajnico KPD Bazovica. Milena Pinza je med drugim povedala, da je za mlade zanimiv predvsem študij v Sloveniji in da v Makedoniji živi približno petsto Slovencev z državljanstvom RS, ki pa ga je tudi tam težko pridobiti, pogoji so zahtevni in postopek drag. V sklopu turneje so že obiskali Goriško, se predstavili na koncertu ter si ogledali Kostanjevico in Škocjanske jame, z Reke pa nato pot nadaljevali v Opatijo in Lovran ter Zagreb.

Marjana Mirković

26. september, OŠ Srdoči, Reka

Evropski dan jezika s KPD Bazovica

Ob evropskem dnevu jezikov, dnevu, ko praznujemo jezikovno raznolikost v Evropi in spodbujamo učenje jezikov, so na OŠ Srdoči v goste povabili predstavnike KPD Bazovica. Predsednik Zvonimir Stipetič, tajnica Sandra Grudenič ter članici folklorne skupine Slavica Vuković Bačić in Milena Licul sta učence in učitelje v šolski knjižnici na kratko seznanili s slovenskim jezikom, kulturo in običaji, ki jih v okviru svojih dejavnosti ohranja društvo. Ob tej priložnosti so gosti prebrali več otroških pesmi v slovenščini in jih sproti, skupaj z učenci, tudi prevedli, ti pa so si lahko ogledali tudi gorenjsko narodno nošo. Sandra Grudenič je hkrati povabila vse zainteresirane k učenju slovenščine kot izbirnega

predmeta, ki že več let poteka na reških šolah, OŠ Pečine in OŠ Kozala, pa tudi k obisku prireditev v KPD Bazovica na Podpinjolu, kjer so vsi, kot je poudarila, dobrodošli.

Da slovo po uri, vsebinsko pestri in raznoliki, ne bi bilo grenko, so gosti poskrbeli z darilom, tradicionalno slovensko orehovo potico, s katero so se ob odhodu iz knjižnice posladkali vsi navzoči.

Povzeto po zapisu šolske knjižničarke Nensi Čargonja Košuta

Predstavniki KPD Bazovica, foto: Nensi Čargonja Košuta

27.–29. september, Mestna hiša, Subotica

16. srečanje slovenskih pevskih zborov

Zrenjanin, na mostu na reki Begej, foto: Milan Grlica

Z veseljem smo se odzvali vabilu slovenskega društva (SD) Triglav iz Subotice, da na letošnjem pevskem srečanju s svojim nastopom predstavimo tudi KPD Bazovica.

Po prihodu v Subotico v popoldanskih urah so nas dočakali ljubezni gostitelji, predsednik slovenskega društva gospod Igor Race s skupino članov, ki so poskrbeli za naše dobro počutje in da nam nič ne manjka. Še istega dne smo se pripravili za večerni nastop ob 20. uri.

Prireditev je potekala v veličastni Mestni hiši, v daleč znanem poslopju in simbolu Subotice. Ob pogledu na dvorano in vso notranjost smo dobesedno ostali brez besed. V tem izredno lepem okolju so zazvenele prelepe slovenske pesmi, znane in manj znane, ljudske, umetne in druge. V programu so nastopili MePZ SD Planika iz Zrenjanina, Pojoča družba SD Sava iz Beograda, MePZ SD iz Budimpešte in v imenu gostitelja MePZ SD Triglav iz Subotice. Z našo folklorno skupino (FS) smo se kot edini plesalci zavrteli v spletu istrskih plesov in ob koncu prireditve predstavili še splet gorenjskih plesov. Z našim veselim nastopom ter prelepimi istrskimi in gorenjskimi nošami smo navdušili gledalce in tudi druge sodelujoče skupine. Znova smo se prepričali, da so naši nastopi vedno zanimivi, tako doma kot zunaj Hrvaške. Po prireditvi so gostitelji za vse nastopajoče pripravili prijetno druženje v restavraciji z bogato pogostitvijo in domačimi sladicami, ki so jih pripravile kar članice društva. Poslovali smo se v poznih večernih urah.

No, naslednji dan so nas prijazni gostitelji popeljali na ogled Subotice in imeničnega jezera Palić. Ob prijetnem druženju smo se člani obeh društev bolje spoznali, ter si obljubili še naslednjih srečanj na Reki in v Subotici.

Pot smo nadaljevali proti Zrenjaninu, na obisk SD Planika. Sprejel nas je predsednik Miloš Pešić in po namestitvi v hotelu smo se takoj odpravili na sprehod po Zrenjaninu in na prijeten klepet z gostitelji. SD Planika skrbno ohranja stike z drugimi društvi in Slovenijo, kar glede na oddaljenost ni tako enostavno. Društvo so ustanovili leta 2001, šteje pa okoli štiristo članov, od katerih je četrtina aktivnih. Trudijo se v različnih dejavnostih, imajo pevski zbor Planika, športno sekcijo, in kar je zelo pomembno, pouk slovenščine, ki ga že devetnajst let vodi Milena Spremo. Njena življenjska pot je zelo zanimiva: po končanem doktoratu na filozofski fakulteti v Ljubljani se je s starši in bratom priselila v Zrenjanin, kjer na treh šolah poučuje slovenščino. Lepo se je bilo pogovarjati z Mileno v njeni popolni slovenščini. Druženje se je nadaljevalo v slikoviti restavraciji, značilni za Vojvodino in z izbiro lokalnih jedi. Gostitelji so se res potrudili, da Zrenjanin in Vojvodino doživimo celovito. Poslovali smo se s pesmijo in željo, da se znova srečamo.

V nedeljo je dolga pot domov potekala v dobrem razpoloženju, vrnili smo se srečni in zadovoljni. Na koncu še vse pohvale vodji FS Nataši Grlica za dobro organizacijo potovanja. **Slavica Bačić Vuković**

17. oktober, Dnevi slovenske kulture v Istri

FS KPD Bazovica v Pulju

Spomin na gostovanje v Pulju, foto: Milan Grlica

O srednja prireditev v okviru prireditve Dnevi slovenske kulture v Istri 2019 je potekala v čudoviti dvorani Doma hrvaških braniteljev v Pulju. Z dobrodošlico in prijaznim nagovorom nas je dočakala predsednica SKD Istra gospa Danica Avbelj. V programu sta nastopila Moški pevski zbor (MoPZ) Rogaška iz Rogaške Slatine in MePZ Encijan, ki deluje v SKD Istra v Pulju. Zapeli so več slovenskih ljudskih in avtorskih pesmi, program pa je obogatilo tudi sodelovanje naše FS. Predstavili smo se z belokranjsko Lepo Anko in spletom gorenjskih plesov, seveda v

svojih čudovitih nošah. Kot edini plesalci v programu smo bili prava osvežitev in občinstvo je bilo videti navdušeno.

Gostitelji so za vse nastopajoče in gledalce v veličastnih prostorih tega poslopja pripravili bogato pogostitev in poskrbeli tudi za dobro glasbo, zato je hitro oživelo

tudi plesišče. Pelo in plesalo se je še več ur po uradnem programu. Srečanje je sklenilo druženje, navezani so novi stiki, ob slovesu pa so bile dane obljube, da se znova vidimo.

Zadovoljni z obiskom in nastopom v Pulju smo se veseli vrnili domov. Tokrat si je vso pohvalo za organizacijo nastopa in potovanja zaslužila naša po letih najmlajša članica, a dolgoletna in izkušena plesalka Nina Jurčić. | Slavica Bačić Vuković

24. oktober, Slovenski dom KPD Bazovica

Slovinci v hrvaškem športu, novi življenjepisi

V založbi društva Slovenski dom v Zagrebu in Sveta slovenske narodne manjšine Mesta Zagreb je v okviru zbirke o zaslužnih rojakih, zapisanih v zgodovino kulturnega, umetniškega in družbenega življenja na Hrvaškem, letos izšla četrta knjiga, druga o Slovencih v hrvaškem športu. Avtor je večletni aktivni član društva Eduard Hemar, dolgoletni strastni spremljevalec športnih dogajanj in športnikov na Hrvaškem. S tega področja ima za seboj več zanimivih založniških podvigov. Med najboljše sta gotovo izdaji z naslovom Slovinci v hrvaškem športu, prva iz leta 2014 in letošnja, ki ima ob tem naslovu še dodan podnaslov Novi življenjepisi. Obe sta zajetni, z več kot tristo stranmi, in zanimivo je, da gre za različna imena. V prvo je uvrščenih 140 življenjepisov pomembnih oseb, po večini izjemno uspešnih v športu. Kot med drugim v predgovoru zapiše avtor, v letošnji izdaji od skupno devetdesetih imen izstopa približno trideset športnikov ali športnih delavcev, ki so si z uspehi v karieri zagotovili mesto v hrvaških in slovenskih športnih antologijah. S kvarnerskega konca so to, če naštejemo samo nekatere, namestnik načelnika Sokolske župe Sušak – Reka Janko Jazbec, pobudnik organiziranega plavanja in vaterpola na Sušaku in v Dubrovniku Rudolf Reš – Rudi, trener veslaških klubov na Reki in v Pulju Boris Turčić, med pisanjem knjige

pa je bil na Reki vsekakor najuspešnejši trener Matjaž Kek, neverjetno priljubljen med ljudmi, ki je vodil nogometnega prvotigaša in državnega prvaka, hrvaški nogometni klub Rijeka. Velja vsekakor omeniti še eno ime, sicer iz Zagreba, to je nekdanjo hrvaško prvakinjo v alpskem smučanju Agato Klinar Medaković, že več let prizadevno tajnico Sveta slovenske narodne manjšine Mesta Zagreb, že dolgo znano tudi vsem slovenskim društvom ter hkrati med njimi zelo priljubljeno zaradi njene prijaznosti in pripravljenosti pomagati.

Eduard Hemar je zanesenjak in svoje knjige pripravlja z veliko ljubezni, truda in natančnosti, je pa tudi neizčrpen vir najrazličnejših informacij. Po svojem delu je znan tudi na Reki, zato ne preseneča, da je bila dvorana polna, med obiskovalci pa veliko uglednih imen iz športnega, kulturnega in družbenega življenja Reke. Prišli so tudi iz Slovenije, na primer Helena Lenarčič iz Ilirske Bistrice, uspešna plavalka, ki so jo na treninge v reški klub Primorje vsak dan vozili starši, ob tej priložnosti pa se je srečala tudi z dolgoletnim in legendarnim predsednikom kluba dr. Danilom Pavešičem – Dankom. Številni obiskovalci so se spomnili vrste dogodkov in vrstnikov, omenjenih v knjigi, in mnogi med njimi so se še dolgo po predstavitvi zadržali v pogovoru z avtorjem, tudi o njegovih smelih načrtih za prihodnje, kot je denimo Športni biografski leksikon Primorsko-goranske županije, ki bo po triletni pripravi iz tiska izšel sredi leta 2020.

| Marjana Mirković

Branko Šuljić, Stanko Pavlinić, Eduard Hemar, dr. Danilo Pavešič - Danko, Ivo Paškvan, Darko Ivošević in Lores Agotić, foto: Marjana Mirković

26. oktober, Slovenski dom KPD Bazovica

Ali je to bila cipa?

Dvorani KPD Bazovica se je s komedijo Ali je to bila cipa? tokrat predstavila dramska sekcija Vaška scena KUD Slavček iz Velike Doline, krajevne skupnosti v občini Brežice. Pobuda za gostovanje Vaške sekcije je prišla pravzaprav iz vrst članstva KPD Bazovica oziroma družinskih vezi reške rojakinje Irene Zavadlav, ki na Reki živi že več kot trideset let in je društvo povezala s to sekcijo,

v kateri sicer deluje njena sestra Renata Miljanović, ki je v gostujoči predstavi igrala dojiljo.

Skupina Vaška scena deluje že deset let in šteje trinajst članov, od katerih imata najmlajša osemnajst in najstarejši šestdeset let. So različnih poklicev, zato lahko v njihovih vrstah srečamo srednješolko, policista, učiteljico, vzgojiteljico, pravosodnega policista in geodeta ter študente in samostojne podjetnike. Povezuje jih ljubezen do pisane besede, radi se družijo, veselijo in smejiijo, zato se najraje odločajo za komedije. Radi tudi nastopajo, gostovanje na Reki pa je bilo njihovo prvo zunaj meja Slovenije.

Prizor iz predstave, foto: Marjana Mirković

Uprizoritev komedije *Ali je to bila cipa?* je nastala na podlagi besedila avtorja Ephraima Kishona, v prevodu in priredbi Tee Oršenič, nedavno preminule vsestransko aktivne članice in prijateljice skupine, ki ji je predstava tudi posvečena. Komedijo je režirala Edita Krošl, ki tudi nastopa v eni izmed vlog, poleg nje igrajo še Kaja Črpič, Renata Miljanovič in Ines Pešič ter Mitja Bizjak, Stanko Fakin in Robert Zofič, šepetalka pa je Saša Črpič. S predstavo *Ali je to bila cipa?* je Vaška scena letos sodelovala na regijskem tekmovanju in bila v okviru območne izpostave

Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti Brežice izbrana za prijavo na Linhartovo srečanje 2019, 58. festival gledaliških skupin Slovenije, ki je septembra potekal v Postojni.

Kot so zapisali na gledališkem listu, je dogajanje postavljeno v mesto Verona, v leto 1623, in spremlja osrednja lika, Romea in Julijo, ki se v svojem vsakdanjku srečujeta s težavami in izzivi običajnega družinskega življenja. Skozi prepire in laži se družina v obupu prebija iz dneva v dan. Igra nas popelje v preteklost in prikaže težave propadle renesančne elite, hkrati pa nam ponuja možnost, da se poistovetimo s prigradami in težavami osrednjih likov.

Občinstvo je predstavo lepo sprejelo. Za nastop se je sodelujočim zahvalila tajnica KPD Bazovica Sandra Grudenič, na poznejšem druženju pa so se prvi stiki še okrepili. ■ Marjana Mirković

2.–3. november, Obala, Slovenija

Spoznajmo Slovenijo, izlet mladinske skupine KPD Bazovica

Mladi na slovenski obali, foto: Andrej Mohar

Mladinska skupina se je 2. novembra odpravila na dvodnevni izlet v okviru večletnega projekta *Spoznajmo Slovenijo*. Potovanje smo začeli na Reki zgodaj zjutraj in zbrala se nas je vesela skupina desetih članov. Med vožnjo do Pirana nas je spremljal rahel dež, a je ob pogovoru vožnja hitro minila. Najprej smo obiskali Krajinski park Sečoveljske soline in Muzej solinarstva. Na vходу nas je dočakala simpatična vodnica in nas med dvodnevним vodenjem izčrpno seznanila s krajem in zanimivostmi. Hvala, Mia, za izjemno opravljeno delo!

V parku smo spoznali proces zbiranja soli, sezonsko delo, začetke in razvoj solinarstva ter nastanek tradicije. Zelo zanimiv je bil ogled bazenov s soljo in območja, na katerem se raztezajo. Sečoveljske soline, največje soline na slovenski obali,

zavzemajo površino 650 hektarjev in so dom za veliko ogroženih živalskih vrst. V Muzeju solinarstva so na ogled različni predmeti in oprema za zbiranje soli, obiskovalci si lahko ogledajo tudi video posnetek o nastanku in razvoju solinarstva. Med potjo smo prav tako postali v trgovini s spominki, kjer so naprodaj različne vrste soli, pa tudi čokolada ali mešanice zelišč s soljo.

Sledil je ogled Pirana, kjer nas je vodnica popeljala po številnih zanimivih ulicah, nam pokazala cerkve ter spregovorila o življenju nekoč in danes. Obiskali smo tudi multimedijški muzej, ki ima veliko video posnetkov o nekdanjem življenju, si ogledali največjo cerkev, cerkev sv. Jurija, pa tudi Tartinijev trg, Trg 1. maja in velikega angela, ki se obrača po vetru in precej dobro določa vremensko napoved.

Naslednji dan smo začeli s sprehodom po Portorožu in si ogledali slovensko riviero, hotele in plaže ter lepo marino. Pojedli smo sladoled, se poslovili od Mie in se napotili na degustacijo domačih vin in oljčnega olja. Lastniki so nam pokazali notranjost vinarije, z različnimi sodi za hrambo vin, in nam pojasnili postopek za njihovo pridelavo.

Po degustaciji smo se veseli in utrujeni napotili domov. ■ Andrej Mohar

Nastop folklorne skupine KPD Bazovica

FS KPD Bazovica je ob kulturnem dnevu, ki ga je organiziralo SD Jožef Špringer, obiskala Kakanj in pozneje še Sarajevo.

Vabilu SD Jožef Špringer iz Kaknja smo se odzvali s posebnim veseljem, ker so vezi dolge in segajo v leto 2003, ko so jih pri pohodu na Triglav navezali planinci obeh društev. Slučajno srečanje pri domu na Kredarici je botrovalo nadaljnjim stikom in preraslo v prijateljstvo, ki traja do današnjega dne. Obisk je bil nepozabno doživetje, srčnost rojakov, njihovih potomcev in prijateljev v tem mestecu pa se je dotaknila vsakega izmed nas.

Slovenci so se v BiH in Kakanj, od nekdaj znan po premogokopih, priseljevali v več valovih, v času Avstro-Ogrske ter pred prvo in nazadnje po drugi svetovni vojni. Rudarski inženirji, tehniki, obrtniki in rudarji so prihajali z družinami ali pa tam osnovali nove. S seboj so prinesli svojo kulturo, jezik in običaje ter to ohranjali. Slovensko društvo v Kaknju uživa velik ugled v mestu in tudi širše v BiH. Ustanovljeno je bilo leta 1992, ko je po besedah članov in njihovem seznamu tam živel več kot dvesto slovenskih družin oziroma približno petsto oseb slovenskega rodu. Velja za prvo registrirano slovensko društvo v BiH po osamosvojitvi. Med vojno je članstvo upadlo, društvo ima tako danes približno dvesto aktivnih članov, potomcev slovenskega rodu. Delujejo v več skupinah, folklorni, planinski, ribiški in šahovski, imajo pa tudi orkester. Po smrti pobudnika in prvega predsednika Jožefa Špringerja, glasbenika, se je leta 2014 v zahvalo za njegov prispevek in delo društvo poimenovalo po njem in nosi naziv SD Jožef Špringer. Nataša in Milan Grlica sta se med obiskom ob njegovem grobu poklonila spomenu nanj, saj je bil prava gonilna sila društva in je veliko naredil za Slovence v Kaknju in širše v BiH, zaslužen pa je tudi za povezavo s KPD Bazovica.

Naša skupina je nastopila v soboto ob 17. uri na odru male dvorane kulturnega doma v Kaknju. Predstavili smo štiri plesne, splet istrskih in belokranjskih plesov ter Ta potrkano polko, točko ob koncu programa pa namenili sklepnemu kolu iz komične opere Ero z onega sveta Jakova Gotovca. Obiskovalce so navdušili

tako ples kot naše prelepe noše. Na odru smo se izmenjevali z orkestrom glasbene skupine SD Jožef Špringer, ki je izvedla znane slovenske ljudske in avtorske pesmi. Med mlajšimi glasbeniki v orkestru sta tudi vnuka pokojnega Jožefa Špringerja, kar je dober znak za njihovo društvo. Po nastopu smo z gostitelji odšli, da si na kratko ogledamo prostore njihovega društva, a predviden krajši postanek sta spremljala okrepitev in druženje, ki je nepričakovano trajalo in trajalo... V skromnih prostorih so nas gostitelji sprejeli zelo prisrčno, z bogato pogostitvijo, zavrteli pesmi, slovenske in druge, pa smo peli, zaplesali in se kar nismo mogli posloviti. Druženje je trajalo še dolgo v noč.

Gostitelji so nas resnično lepo sprejeli in organizirali vse, da bi se dobro počutili. Imeli smo priložnost obiskati znamenito Kraljevo Sutjesko, oddaljeno le deset minut vožnje od Kaknja. V prelepi naravi, skrit v soteski, stoji frančiškanski samostan iz 14. stoletja, po katerem je ta kraj najbolj znan. V samostanu smo si pod vodstvom brata Stjepana ogledali bogato etnografsko knjižnico. Presenetili sta nas tudi hiša Dusper iz zgodnjega 18. stoletja, narejena večinoma iz lesa in ena izmed najstarejših v Bosni, ter ena izmed najstarejših džamij. Imeli smo še nekaj prostih uric za obisk Sarajeva in ogled mesta po želji: Baščaršija, hiša *Inat*, bazar, Gazi Husrev-begova džamija ali pa čevapčiči.

Načrt potovanja je predvidel jutranjo vrnitev na Reko, toda to ni bilo mogoče. Gostitelji oziroma družina, ki je v prijateljskih stikih z nekaterimi našimi člani, nas je zadržala na zgodnjem kosilu, pogostila s tradicionalnimi čevapčiči v lepinji, baklavami itd. Kaj reči? Srečni smo, da poznamo tako dobre ljudi in so naši prijatelji. Predsednica društva Davorka Drijenčić - Špringer je bila z nami ves čas, od prihoda v Kakanj do nedelje popoldan. Ni bilo vprašanja, na katerega ne bi odgovorila, organizirala je ogled samostana z vodstvom znanega brata Stjepana, prireditev v kulturnem domu, ogled mesta in ob koncu druženje s člani v prostorih društva, ki ga ne bomo nikoli pozabili. Ne pomnimo, da je bilo kdaj toliko veselja in pesmi ter da smo uživali vsi, od prvega do zadnjega, mlajši in starejši, brez razlike. To se z besedami ne da opisati, tega ni mogoče zaznati na slikah, to se mora doživeti!

Na Reko smo se vrnili srečno, utrujeni po dolgi poti, a zadovoljni in polni vtisov z željo, da se s Kakanjci znova vidimo na Reki. **Slavica Vuković Bačić**

Kraljeva Sutjeska, pri spomeniku kraljici Katarini, arhiv skupine.

9. november, Slovenski dom KPD Bazovica

Ljubezen na predzadnji pogled

Težka izbira, foto: Marjana Mirković

Tudi drugo gostovanje s komedijo so v novi sezoni v dvorani KPD Bazovica uprizorili gledališčniki iz Slovenije.

Gledališka skupina kulturnega društva (KD) Domovina iz Ospa v občini Koper je nastopila s predstavo Ljubezen na predzadnji pogled po besedilu hrvaškega književnika Mira Gavrana. Govora je o priletni Nineti, ki po moževi smrti žaluje deset let, potem pa po napotku v sanjah začne iskati novega moža, a v srečanjih s "snubci" dojamе, da sanjskih moških ni, so le tisti otipljivi in resnični. Živemu človeku se vse pripeti, tudi ljubezen na predzadnji pogled, vendar je potrebna kultura srca, je med drugim zapisano v gledališkem listu.

Predstava je uprizorjena v priredbi besedila in režiji Edite Frančeskin, ki je poskrbela tudi za zasnovo scene in izbor glasbe. Edita Frančeskin, slavistka in kulturna delavka v širšem smislu, je za svoje pedagoško delo med drugim prejela nagrado Izobraževalne skupnosti Koper, kar petdeset let pa se posveča gledališču in režira zanimive, sodobne komedije, pogosto tudi nagrajene, in je pomembno ime ljubiteljskega gledališkega ustvarjanja na Primorskem. V gledališki skupini KD Domovina, ki deluje že od leta 1989, je dejavna skoraj dve desetletji, leta

16. november, Slovenski dom KPD Bazovica

Srečno, mladoporočenca!

Nastop požel vse pohvale, foto: Istog Žorž

2012 pa je prejela tudi zlato plaketo za življenjsko delo na področju gledališke dejavnosti, ki jo je podelil Javni sklad RS za kulturne dejavnosti.

Igralci gledališke skupine KD Domovina prihajajo s širšega obalnega kulturnega prostora. Žensko vlogo v tokratni predstavi, Nineto Vodopivec, je odlično odigrala Darija Krkoč, članica skupine od ustanovitve, ki je doslej oblikovala številne duhovite vloge in vanje vnesla temperamentni mediteranski navdih ter humoristične karakterne vloge tako pripeljala do priznanj in nagrad. Razpon njenih igralskih dosežkov je v skoraj tridesetletni predanosti gledališču resnično obsežen in uspešen. Darija Krkoč je tudi predsednica KD Domovina, organizacijska vodja ter pobudnica kulturnega življenja in delovanja skupine. V moških vlogah sta nastopila Matjaž Skončnik kot Pjero Baton in Mitja Cunja kot Lučo Šaltin. Oba sta v skupini dejavna že več kot deset let, predana delu in žanru komedije, ter sta za svoje delo med drugim prejela tudi priznanje Zveze kulturnih društev Mestne občine Koper. Vsi igralci so svoje vloge odigrali izvrstno, prepričljivo in s humorjem, so si bili enotni obiskovalci, sicer maloštevilni, a pozorni in zelo hvaležni za predstavo, ki jih je nasmejala in so jo večkrat prekinili s ploskanjem. Da bi še bilo več takšnih gostovanj, so zaželeli društvu, nastopajočim pa izrazili vse čestitke! | Marjana Mirković

Dramska skupina KPD Bazovica je pripravila novo komedijo, tokrat po motivih štirih enodejank Antona Pavloviča Čehova: Snubec, Medved, Svatba in O škodljivosti tobaka. Uspešna premiera predstavitev je potekala v polni dvorani društva. Obiskovalci so nastopajoče nagradili z zasluženim dolgim aplavzom in poznejšimi čestitkami, vsem, ki se zanimajo za novo uprizoritev, pa sporočamo, da bo na odru društva predstava znova na programu na začetku prihodnjega leta.

Komedijo Srečno, mladoporočenca! je režiral umetniški vodja skupine Serdo Dlačič. Nastopili so dosedanji člani: Milan Grlica, tudi organizacijski vodja skupine,

v vlogi veleposestnika Štefana Tratnika, Nataša Grlica v vlogi veleposestnikove hčerke Cvete, Ivo Marušić kot snubec Zdravko Jamravec in Vitomir Vitaz kot poročnik Gregor Štrukelj, več vlog pa so prvič odigrali tudi novi člani skupine: Slavica Vuković Bačić kot vdova Helenca Korenčkova, Milena Licul kot služabnica Genovefa, Darko Mohar kot harmonikar in Kristina Riman – ki je v skupini veliko nastopala že pred leti – kot mojstrica ce-

remonije Natasja. Šepetalka je bila Alenka Žic, za tehniko je poskrbel Andrej Mohar, za kostume pa Serdo Dlačič.

"Ljubezen se zgodi kjerkoli, kadarkoli in komurkoli. Zgodi se, ko jo najmanj pričakuješ, pomeša ti vse načrte in te vznemiri – tako tebe kot vse okoli tebe! Srečno, mladoporočenca! je igra, ki izvabi veliko smeha in posmeha prav zaradi tega čustva, ki meša štrene v vsaki glavi, pa če si to priznamo ali ne. V igri se prepletajo vsa čustva, od ljubezni do zamer in jeze, marsikdo se bo počutil, kot da gre za njegovo zgodbo," so med drugim zapisali v gledališkem listu.

Marjana Mirković

25. november, Slovenski dom KPD Bazovica

Skupščina društva

Na redni skupščini ob koncu leta so aktivni člani društva potrdili poročilo o delovanju v letu 2019, poročilo nadzornega odbora ter vsebinski in finančni načrt za leto 2020. Skupščino je vodil predsednik KPD Bazovica Zvonimir Stipetić, ki se je med drugim vsem zahvalil za sodelovanje in trud, vložen v redno in uspešno dejavnost skupin. To so MePZ, folklorna, planinska, dramska, fotografska, mladinska, plesna, glasbena in likovna skupina, skupina za raziskovanje slovenskega kulturnega izročila (SRSKI) ter dopolnilni pouk slovenskega jezika in kulture (DPS). Društvo izdaja mesečni napovednik in trimesečno glasilo, v katerem so zabeleženi dogodki vseh skupin. K besedi je zatem povabil posamezne vodje. Darko Mohar je v imenu planinske skupine (PS) povzel pestro in bogato dejavnost, ki jo nadaljujejo planinci, od izletov in predavanj do izobraževalnih tečajev in čezmejnega sodelovanja z rojaki. Milan Grlica je kot organizacijski vodja dramske skupine na kratko poročal o novi predstavi, se zahvalil režiserju Serdu Dlačiču za potrpežljivost in uspešno premiero, novim soigralcem za okrepitev ekipe, likovni skupini za pomoč pri pripravi premiere in umetniškemu fotografu Istogu Žoržu za sodelovanje pri plakatu za nastope v prihodnje. O dejavnosti SRSKI je spregovorila Zdenka Kallan Verbanac in med drugim napovedala izdajo brošure o reških ulicah, poimenovanih po zaslužnih rojaki, in povedala, da obnavljajo nastop o cerkniških čarovnicah. Učiteljica DPS-ja Vida Srdoč je predstavila učenje slovenščine, ki v društvu poteka v več skupinah, za odrasle, otroke in mladino – najmlajše, predšolske, vodi Andrea Šlosar –, ter napovedala nastop na prednovoletni prireditvi v društvu.

Zvonimir Stipetić je izrazil upanje, da bo dober odziv otrok na delavnico Poletje v Bazovici v društvo pripeljal tudi kakšnega izmed njihovih staršev, v vsakem pogledu pa je pričakovati pomladitev.

Zvonimir Stipetić je še poudaril, da želi društvo predvsem ohraniti dejavnost na dosedanji ravni in spodbuditi k sodelovanju mlajše člane. Vsi podatki o delovanju in poročila nadzornega odbora so vsem zainteresiranim po predhodnem dogovoru na vpogled v tajništvo KPD Bazovica v času uradnih ur.

Marjana Mirković

S skupščine, Sandra Grudenić, Zvonimir Stipetić in Vida Srdoč, foto: Marjana Mirković

IZLETI PLANINSKE SKUPINE KPD BAZOVICA

28. september, Skupaj s PD Opatija v Rakov Škocjan

Izleti tudi srečanja s preteklostjo, foto: Darko Mohar

Drugi letošnji skupni izlet s PD Opatija, tokrat v organizaciji naše PS, je planince povedel v okolico Postojne, saj sta za cilj bila izbrana Unška koliševka in Rakov Škocjan. Unška koliševka je udorna dolina, ki je nastala z udorom stropa podzemne jame potoka Rak. Globina jame je okrog 125 m, z zelo strmimi pobočji. Dodatna zanimivost je, da so vanje vklesane italijanske kaverne iz obdobja rapalske meje. Neoznačena pot vodi od ostankov baročnega gradu Hošperk, požganega v času druge svetovne vojne leta 1944, ki od takrat čaka na vsaj delno obnovo in možnost obiska.

6. oktober, Prelepo vreme in druženje na Slavniku

Obalno PD iz Kopra je prvo nedeljo v oktobru imelo rezervirano za spominski pohod na Slavnik, posvečen kurirjem, ki so v času narodnoosvobodilne vojne prek Slavnika vzdrževali kurirske povezave. Zadnjih nekaj let je organizaciji pohoda ponagajalo zelo slabo vreme. Letos pohod ni bil več spominski in uradni, je pa vseeno bil organiziran kot del tradicije Obalnega PD. In takega neuradnega je po dolgem času obsijalo sonce. Prekrasno vreme je na vrh privleklo več sto planincev, med drugimi tudi osemnajst članov PS KPD Bazovica, ki so se prvič odločili za pristop z zahoda, iz vasice Prešnica. Veselo druženje s prijatelji iz Kopra, srečanje s številnimi primorskimi in tržaškimi planinci, lepota narave in udobna hoja – vse to je še en lep spomin na prvi slovenski tisočak, če gledamo od morja proti Alpam.

Za konec še skupinski posnetek na vrhu: z leve strani se vidi Snežnik in z desne Učka. Simbolika delovanja PS KPD Bazovica med tremi vrhovi Slovenije in Hrvaške. | Darko Mohar

Po obisku koliševke je avtobus popeljal planince do vstopa v Rakov Škocjan, kraške doline, skozi katero teče potok Rak. Dolina je nastala z udiranjem stropa kraške jame. Veličastne stvaritve narave nikogar ne pustijo ravnodušnega. Planinci so obiskali ostanke cerkve svetega Kancijana, po kateri je dolina dobila ime, velik in mali naravni most, se spustili pod oba mosta ter si ogledali še nekatere zanimivosti prelepe doline.

No, s tem dneva še ni bilo konec. Obisk vsakoletnega festivala dobre domače hrane v Pivki je dodatno popestril izlet.

Posebna zahvala gre članici PD Postojna Valentini Posega, ki se je priključila prvega delu izleta ter planince opozorila in povabila na festival hrane v Pivki. Z dobrimi prijatelji je vse lažje in lepše.

| Darko Mohar

Na Slavniku se je tudi zaplesalo, arhiv skupine.

9.–10. november, Kutjevsko martinovo v lepi Slavoniji

V pravem okolju za martinovo, foto: Darko Mohar

Slavonijo je PS KPD Bazovica obiskala že večkrat in bila vedno navdušena nad lepoto krajine ter prisrčnostjo, gostoljubjem in dobroto Slavoncev. Za letos so si izbrali obisk Kutjeva in proslavo martinovega, ko se v tem slavonskem mestecu zbere več kot dva tisoč planincev z vseh območij bivše države. Prespali so v Veliki, mestecu pod pobočji najvišje slavonske gore Papuk. Gostitelj planincev z Reke je bil požeški planinec in zdaj že dober prijatelj bazoviških planincev Tomislav Garilović, ki mu gre velika zahvala za dva prekrasna dneva.

Z nekaj besedami je težko opisati vse lepo, kar se je dogajalo v teh dneh: obiski številnih kleti in kmečkega turizma, zelo dobro vino, predvsem graševina, srečanja s številnimi planinci iz različnih društev iz BiH in Hrvaške ter načrtovanje novih skupnih pohodov, potepanje po kutjevških vinogradih v jesenskih barvah na pobočjih Krndije, dobra hrana, večerna zabava v Veliki, lepo organizirana proslava krsta mladega vina v Kutjevu, ponosni Slavonci s svojimi konji in zapregami, pa še marsikaj bi se dalo naštet. Obisk Kutjeva je bil hkrati priložnost za ponovno srečanje s prijatelji iz PSD Poštar iz Novega Sada. Udeleženci izleta so iz Slavonije prinesli veliko pozitivne energije, tako potrebne za nadaljnje delo. **Darko Mohar**

10. oktober, Veselo v Istri na dnevu istrskih planincev

17. dan istrskih planincev so skupaj organizirali Istrska planinska zveza, PD Planik iz Umaga in Obalno PD iz Kopra, kot še en prispevek k skupnemu delovanju hrvaških in slovenskih planincev. Trasa pohoda je potekala od Rakitovca v Sloveniji do Bresta pod Žbevnico na Hrvaškem. Hoje je bilo za dobre štiri ure. Pohodni del je potekal v vetrovnem vremenu in megli, a na cilju je le posijalo sonce. Sodelovalo je več kot dvesto planincev iz celotne Istre, med njimi tudi osem članov PS KPD Bazovica. Vodnik za PD Opatija, PD Platak z Reke in PS KPD Bazovica je bil Milivoj Filipović, ki je prejel zlato značko za 12. sodelovanje na

dnevih istrskih planincev. Po končani slovesnosti z več govorniki iz Hrvaške in Slovenije se je dan istrskih planincev končal z odličnim fižolom za kosilo in druženjem do poznih popoldanskih ur. **Po poročilu Milivoja Filipovića zapisal Darko Mohar**

Dan istrskih planincev 2019, arhiv Milivoja Filipovića.

23. november, Lepote Učke

Tradicija Borisovih novembrskih izletov po Učki se nadaljuje. Vsako leto novembra se namreč člani PS KPD Bazovica z veseljem odpravijo na Učko, ki nam vedno znova razkriva svojo lepoto. Tokrat smo se zbrali v domu na Poklonu pod vodstvom Borisa Rumca. Z avtomobili smo se odpravili do vasice Mala Učka in se od tam odpravili peš proti Brgudu. No, načrt smo morali spremeniti, ker je bila napoved, da bo močno deževalo. Zato smo se napotili proti Babnemu Grobu, vrhu, s katerega je zelo lep razgled na celi Kvarner. Pod vrhom je hiška – zavetišče, malo nižje pa še nadstrešje za planince. Tu smo se na kratko odpočili in okrepčali. Po dveh urah in

pol hoje smo se vrnili v topel planinski dom, kjer nas je Marija tradicionalno pričakala z najboljšimi palačinkami. Odeta v meglo in dež nas je Učka ponovno okrepčala s svojo svežino in radostjo.

Zdenka Kallan Verbanac, prevod: Darko Mohar

Na Babinem Grobu, foto: Đilio Arbula

Izleti in druge dejavnosti PS v letu 2020

Januar	1.	Novoletna penina na Učki	lastni prevoz
	5.	Istra – izlet v neznano	avtobus
	12.	Selce – Povile	avtobus, skupaj s PD Platak
	18.	Slovenski Kras, Pliskina pot	lastni prevoz
	25.	Sviščaki – zimski tečaj	lastni prevoz/GRS Ilirska Bistrica
Februar	8.	Maškarana Učka	lastni prevoz
	23.	Nanos	skupaj s PD Opatija
Marec	1.	Srečanje "Prijateljstvo" na Tržaškem	avtobus, organizacija SPD Trst
	8.	Žene v hribe	avtobus
	29.	Krk za člane in prijatelje	avtobus

Sestanki PS: v torek od 20.00 do 22.00.

Stik: tajništvo KPD Bazovica v času uradnih ur; Darko Mohar: +385 91 573 0362.

18. oktober, Hangar, Matulji

Svet slovenske narodne manjšine Občine Matulji organiziral letno srečanje

Dober obisk, foto: Marjana Mirković

Tokratno letno srečanje v organizaciji Sveta slovenske narodne manjšine Občine Matulji je bilo izjemno dobro obiskano. Zbralo se je blizu sto obiskovalcev. Pozdravil jih je predsednik tega sveta Robert Bavčar in izrazil zadovoljstvo, da se je na vabilo med drugimi odzval tudi matuljski župan Mario Čiković. V krajšem nagovoru je poudaril, da občina podpira program in delovanje tega manjšinskega sveta, ter vsem zaželel prijeten večer. Navzoče je nagovoril tudi predsednik Sveta slovenske narodne manjšine Mesta Reka Boris Rejec in izpostavil pomen učenja slovenščine kot izbirnega predmeta v šolah, spomnil na desetletnico tega pouka na OŠ Pečine na Reki in izrazil upanje na novo srečanje ob letu osorej. Zatem je Robert Bavčar povzel dejavnost sveta, ki deluje v drugem mandatu in z novo energijo treh novih članic mlajše generacije. Svet slovenske narodne manjšine Občine Matulji finančno podpira predvsem matuljska občina, so-

financira pa ga tudi Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu. Slovenski manjšinski svet v Matuljih tesno sodeluje z učiteljico Andreo Šlosar in podpira pouk slovenščine kot izbirnega predmeta po modelu C na matuljski OŠ Dr. Andrija Mohorovičič in POŠ Jušiči, od tega šolskega leta pa se je ta vrsta pouka začela tudi na OŠ Klana. Andrea Šlosar je na kratko predstavila potek pouka, se zahvalila za podporo svetu ter Zavodu RS za šolstvo in Uradu Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu ter k mikrofonu povabila najmlajše, učence slovenščine, ki so se z recitacijami iz slovenske poezije predstavili v krajšem in pristrčnem nastopu.

Obiskovalce je v imenu KPD Bazovica pozdravila Zdenka Kallan Verbanac in kot pevka napovedala nastop glasbene skupine Mimo ritma. Navzoč je bil tudi mentor te skupine Ivan Harej, ta večer tudi tonski mojster prireditve. Program priljubljenih uspešnic je napovedala pesem Dan ljubezni. Številni obiskovalci so zapeli skupaj s pevko, nekateri se tudi zavrteli, prav vsi pa uživali v veselem druženju še dolgo v večer. | Marjana Mirković

25. oktober

Učenci slovenščine na OŠ Kozala obiskali Lipico

KPD Bazovica je kot spodbudo najmlajšim za skupino sedemindvajsetih učencev slovenščine na OŠ Kozala organizirala izlet v Lipico. Učenci od drugega do šestega razreda so bili nad izletom zelo navdušeni. Lep sončen dan je bil preživet v naravi, dobri družbi in med živalmi. Zjutraj smo se najprej sprehodili čez pašnike in celotno lipiško posestvo ter si ogledali konje in druge znamenitosti (kal in ledenico). Po kosilu pa smo obiskali hleve, Muzej Lipikum in Galerijo Avgusta Černigaja. Seveda nismo pozabili pokukati v trgovino s spominki. Popoldne smo sklenili z obiskom predstave z naslovom Zgodba o Lipici. Konji ponazarjajo zgodbo o razvoju Lipice in njenih konj, kaj počnejo ob rojstvu, nato med odraščanjem in v odrasli dobi. Govori o povezanosti in zaupanju med človekom in konjem. Otrokom je bila zelo všeč, ker so konji in njihovi jahači ob glasbi prikazali veččine, ki so se jih naučili z dolgotrajnimi treningi. V večernih urah smo se vrnili domov, utrujeni, a srečni. | Sandra Grudenic

Lipica vedno zanimiva, foto: Sandra Grudenic

Slovenščina na OŠ Klana

Novembra se je začel pouk slovenščine kot izbirnega predmeta na OŠ Klana. Poučuje ga Andrea Šlosar, ki vodi ta pouk tudi na OŠ Pečine na Reki ter OŠ Dr. Andrija Mohorovičič v Matuljih in PŠ Jušiči.

Pouk na OŠ Klana poteka v dveh skupinah, v vsaki je šestnajst učencev, ki jim je zaradi sorodstvenih ali drugih vezi s Slovenijo slovenščina blizu. Pobudo za uvedbo slovenščine v učni proces je dala predsednica Zveze slovenskih družtev Barbara Riman, vodstvo šole z ravnateljico Jeleno Grbčič Samardžić pa je zagotovilo vso podporo.

| Marjana Mirković

14. november, Svet za narodne manjšine

Svet za narodne manjšine RH je na seji 14. novembra razpravljalo o predlogih proračuna RH za leto 2020 in projekciji za naslednji dve leti ter z zadovoljstvom sprejel predlog, ki zadeva financiranje kulturne avtonomije narodnih manjšin. "Predvidenih je namreč 43,8 milijona kun, kar je sicer veliko več kot zadnja leta, a pravzaprav na ravni sredstev pred desetimi leti, ko smo zaradi takratnih družbenih okoliščin privolili v varčevalne ukrepe," je med drugim poudaril predsednik Sveta za narodne manjšine RH Aleksandar Tolnauer.

Imenovani so tudi člani komisije, pristojne za razporeditev sredstev posameznim manjšinskim društvom in ustanovam, ki jo sestavljajo trije zunanji predstavniki in dva za to osposobljena člana Sveta za narodne manjšine RH. Razporejanje sredstev so pred tremi leti prilagodili načinu

S seje, foto: www.savjet.nacionalne-manjine.info

financiranja civilne družbe v EU. Rečeno je tudi, da število vlog za dodelitev sredstev iz leta v leto raste, vendar se je v zadnjih letih nekako ustalilo okrog številke 1.300 prijav.

Svet za narodne manjšine RH pa je 22. novembra razpisal tudi natečaj za leto 2020 ("Narodne novine", št. 113/19) za predloge financiranja društev in ustanov narodnih manjšin za programe uresničevanja kulturne avtonomije. Rok za prijave je 27. december 2019, sklep o razporeditvi pa bo na dnevnem redu aprila ali maja 2020. Več: www.savjet.nacionalne-manjine.info

Marjana Mirković

25. september, Mestna hiša, Reka

Z okusom morja, predstavitev pesniške zbirke Marije Šenk

Neutrudna pesnica Marija Šenk je izdala že svojo deveto pesniško zbirko. Naslovljena je *Z okusom morja* in tudi tokrat je predstavitev potekala v dvorani Mestne hiše na Reki, znova polni obiskovalcev. Uvodoma je zapel MePZ Društva upokojencev Reka, ki ga vodi Vinko Badjuk, v njem pa poje tudi Marija Šenk. Navzoče je pozdravila in pozneje navdahnjeno, kot vedno, povezovala program Taja Mavrinac, sicer strokovna sodelavka v protokolu Mesta Reka. Izrazila je posebno zadovoljstvo nad novo zbirko in ustvarjanjem Marije Šenk, ki se ji pesem poraja ob prav vsaki priložnosti ter ki na življenje gleda z veliko vedrine in duha, je poudarila. Marija Šenk se je na kratko ozrla na svojo novo zbirko ter se zahvalila vsem sodelujočim in navzočim za dober obisk. Zbirko je predstavila lektorica na oddelku za kroatistiko reške filozofske fa-

kultete Sandra Jukić, ki je napisala tudi predgovor in v njem med drugim zapisala, da "Marija Šenk povsem iskreno priznava, da s poezijo lažje diha in brezskrbno živi, da jo verzi vračajo v mladost, kar se posebej vidi v njenem duhu. Da pa bi se vsakdo prepričal, da še vedno obstaja vera v ljudi in njihovo dobroto, bi moral to storiti *Z okusom morja*, ker zbirka spodbuja razmišljanje o človeških vrednotah in vrača vero v dobro, vrača vero v življenje."

Kot je poudarila, je za avtorico pesniški navdih življenje samo, svet pa bi resnično bil veliko lepši, če bi bilo več takšnih dobromislečnih ljudi, kot je Marija Šenk. Prebrala je pesem *Jesen* iz tematskega cikla *Letni časi* in obiskovalcem zaželela veliko užitka pri branju poezije izpod peresa Marije Šenk. Avtorici je za zbirko čestital in navzoče na kratko nagovoril tudi predsednik reške Matice upokojencev Emil Baumgartner, prijateljici Marije Šenk Tatjana Mladenec iz pesniških vrst in Jožica Mikičić pa sta interpretirali več pesmi iz zbirke *Z okusom morja*. Glasbeni program je poleg krajšega nastopa pevskega zbora lepo obogatil tudi tenorist Željko Bašić. Po predstavitvi je Mariji Šenk čestitalo tudi več obiskovalcev, mnogi so jo zaprosili tudi za podpis v knjigo in v spomin na lep večer. Marjana Mirković

Marija Šenk (druga z leve) objavila že deveto zbirko, foto: Marjana Mirković

Advent

Advent je, veselimo se,
predbožično je veselje za vse,
ki božič pričakujejo,
ki se zveličanja veselijo.

Toliko lepega se v adventu dogaja,
prijatelj k prijatelju prihaja.
Postavljene so božične jelke,
na njih obešamo ročne izdelke.

Poleg dreveščka jaslice naredimo,
v slamico Jezuščka položimo.
Učili so nas, da je rojen v štalici,
položen zraven Marije na slamici.

Radi gremo na polnočnico na svet večer,
takrat molimo za zdravje in za mir.
Naj vse bo za božič lepo in sveto,
da bi z veseljem pričakali novo leto.

! Marija Šenk, december 2018

Odšla sta

Zelo hitro sta en za drugim odšla.
Vedno sta izgledala kot golobčka dva.
Veselo in lepo družino sta imela,
oba rada tudi v zboru pela.

Sedaj v zboru manjkata alt in bas,
že pogrešamo njun glas.
Nesrečna je cela družina,
ko staršev ni več med njimi.

Pepiju je bila pesem La Montanara všeč.
Ne bo je z nami zapel nikoli več.
Sedaj bodo njima kanarčki peli,
kadar jim bodo na obisk prileteli.

Cela družina je v Bazovici kot doma,
sedaj sta iz tega okolja starša odšla.
Skupaj odšla na večni počinek mili,
mi jih ne bomo nikoli pozabili.

! Marija Šenk, oktober 2019

Jože Grlica Pepi (1928–2019)

V 91. letu je 12. oktobra 2019 umrl Jože Grlica – Pepi, doma iz brkinske vasice Vareje, član društva Bazovica, iz družine, ki pomeni enega izmed stebrov Slovenskega doma na Reki. Bil je vsestransko kulturno dejaven in več let tudi skrbel za vzdrževanje poslopja, med rojaki pa je posebej znan in priljubljen tudi kot najstarejši član pevskega zboru. V njem je pel do lani, ves čas od ustanovitve leta 1947, ko je prišel na Reko, se šolal in se, kot številni rojaki, zaposlil najprej v Torpedu in pozneje v ladjedelnici 3. maj.

Jože Grlica – Pepi je za dolgoletno požrtvovalno delovanje na področju kulture prejel več priznanj, med drugim odličje svobode s srebrnim listom Zveze kulturnih organizacij Slovenije in zlato Gallusovo značko za uspešno in večletno delo na področju glasbene dejavnosti.

Dragega rojaka, vedno z blagim nasmehom in prijazno besedo, bomo ohranili v toplem spominu. Na zadnjo pot smo ga pospremili tudi številni člani društva Bazovica in s slovensko pesmijo zbor, v katerem je tako rad pel kar sedem desetletij. Besede v slovo je prebrala tajnica KPD Bazovica Sandra Grudenič, v njih pa je Vitomir Vitaz "spoštovanemu starešini in dragemu gospodu Pepiju" med drugim zapisal:

"Srce vas je vedno vleklo v vasico Vareje, kjer ste se leta 1928 rodili in od koder vas je življenjska pot še kot mladoletnega fantiča odpeljala v ogenj druge svetovne vojne. Ko ste leta 1947 prišli na Reko, ste se takoj vključili v komaj ustanovljeno društvo Bazovica in mu ostali zvesti prav do konca svojega življenja. Predlanskim ste v zahvalo prejeli zlato plaketo za svojih sedemdeset let aktivnega delovanja, a vse bi bila preskromna zahvala za to, kar ste s svojo karizmo, vztrajnostjo in vnemo storili za nas, za društvo in ohranjanje slovenske kulture na tej strani meje. V društvu ste kmalu spoznali svojo drago Božo, s katero sta še lani skupaj praznovala šestdeseto obletnico poroke, še do pred kratkim redno skupaj hodila na vaje in pela v zboru, hkrati pa vedno prispevala k temu, da smo se tukajšnji rojaki počutili lepo.

Poleg aktivnosti v pevskem zboru ste uspešno sodelovali tudi v drugih skupinah, ob tem pa se niste ukvarjali le s kulturnim delom, temveč ste se pogumno spopadali tudi z organizacijskim delom v društvu, zato se vas bomo radi spominjali kot pravičnega in poštenega, predvsem pa dobrega dolgoletnega društvenega gospodarja in člana upravnega odbora oziroma zanesljivega, pravičnega in poštenega človeka. Bili ste namreč zmeraj pripravljeni pomagati z uporabnimi nasveti in poprijeti za najrazličnejše konkretno delo. Če se je le pokazala potreba po prihodu v

društvo, vam to ni bilo težko ob katerikoli uri, in to ste storili z veseljem. Z društvom ste rasli in društvo je raslo z vami. Bili ste posebej priljubljeni in počutimo se, kot da bi se skrhal temeljni steber. Zadnja leta ste se posvetili temu, kar vam je najbolj polnilo srce – petju v pevskem zboru, v katerem ste prepevali tako rekoč od njegove ustanovitve. Za sabo sedaj v tenorskih vrstah zapuščate nenadomestljivo tišino, v spominu članov in pevcev pa boste za vedno ostali nepogrešljiv pevec, prijatelj in vzor prihodnjim generacijam.

V 91. letu vas je na turobno sobotno jutro neizprosna smrt iztrgala iz objema vaših sinov, Milana in Bojana s soprozama, vaših dragih vnukov Andreja, Martine, Tea in Mie, pravnuka Oliverja ter številnih sorodnikov, prijateljev in znancev, ki so vas neizmerno cenili in vas imeli radi. Zato smo se zbrali rojaki in vsi vaši, da vas pospremimo na pot v večnost, kjer se enkrat verjetno spet srečamo in zapojemo kakšno našo.

Dragi Pepi, svoje ime ste z zlatimi črkami vklesali v bogato zakladnico zgodovine društva in radi se vas bomo spominjali, saj ta, ki v spominu živi, nikoli ne umre.

Družini in najbližjim v imenu društva in svojem osebnem imenu izrekam globoko in iskreno sožalje.

Zbogom, počivajte v miru in naj vam bo lahka ta primorska gruda." | Marjana Mirković

Dobrega moža ni in ga ne bo

Prebrala sem knjigo Martina Previšiča Rešnica o Golem otoku. Ni tanka, a je zelo zanimiva in odlična. Podrobneje sem spoznala delček zgodovinskega mozaika. Nič ne obsojam, le več vem. Ko se bom odslej peljala na obalo v Bakarcu, bom vedela, kam gledam: na pomol, na katerem so v trup ladje Punat metal po dva skupaj zvezana, od zaporov zmrcvarjena (domnevna) Informbirojevca. Ko se bom vozila po magistrali tam okrog Senja, bom vedela, kdo jo je gradil. Ko se bom vozila po Velebitu, bom vedela, kdo ga je izsekaval in kam je šel denar od lesa.

Velebit je bilo tudi ime zanimive *tvrte* na Reki. Ne vem, če bom kdaj obiskala Goli otok. Ta želja me je minila. Raje bom še kdaj obiskala Nacionalni park Una. Izlet bom začela v Bihaču in upam, da bo takrat sijalo sonce.

Pred petimi leti so se nekateri naravni parki z Balkana združili v Parke Dinaridov. Na čelu te pobude sta bila tudi Slovenca Leon Kebe z No-

trantskega regijskega parka in Martin Šolar, bivši direktor Triglavskega narodnega parka. Krajinski park Pivška presihajoča jezera se je tej lepi pobudi pridružil nekoliko kasneje.

Peto obletnico smo skromno, z izredno skupščino, proslavili v Bihaču, kjer ima sedež Nacionalni park Una. Bilo je kratko, a sladko. Srečali smo se Črnogorci, Srbi, Hrvati, Bosanci, Slovenci. Biti v takšni družbi odprtih, duhovitih, prijaznih ljudi je vselej zelo prijetno. Čestitali smo direktorju makedonskega parka Mavrovo ob sedemdeseti obletnici parka, poslušali uspešno zgodbo parka Una, se sprehodili skozi zasneženi in megleni Bihač ter skozi njegovo zgodovino. Vodič je bil res izvrsten (pokličite me, imam njegovo vizitko!). Ob ne zelo številnih, a po vseh vojnah še vedno ohranjenih starih zidinah nam je naslikal zelo zanimive zgodbe iz (pred)habsburških, turških in jugoslovanskih časov, na koncu pa se ni izognil niti najnovejši epizodi, ki jo bodo nekoč kot svojo zgodovino (in o nas) opisovali današnji begunci. Tako kot svoje zgodbe o razlogih svojega begunstva in o družbah, iz katerih so morali zbežati, danes pišejo (in so zanje nagajeni z literarnimi nagradami) hrvaški, bosanski, srbski in albanski begunci zadnjih

balkanskih vojn ter novejše zgodovine povojne mizerije. Kaj bodo današnji begunci pisali o nas?

Ko sem se vrnila domov, me nihče ni najprej vprašal, kako je bilo na srečanju parkov, temveč pa, kako je v Bihaču, ali smo tam videli begunce. Nismo jih. Le zvečer, ko smo prihajali, se s hribov spuščali proti Bihaču, smo se na ozki cesti, v temi, v zadnjem trenutku izognili skupini mladih moških v oblačilih brez barv, ki so odločno stopali po klancu navzgor, proti severu.

"Morali bi priti poleti, ko pridejo k Uni, na mestno plažo Beton, se tam umivajo in si perejo oblačila," je na kratko povedal vodič, ki je problematiko begunstva opisal le z dvema stavkoma. V njegovih besedah ni bilo čutiti obsojanja, le nekoliko iskrene grenkobe in žalosti. Evropa in vsi ostali smo begunce prepustili Bihaču. Bihaču, ki je v zimski megli in vlagi verjetno videti še bolj revno kot sicer in ki verjetno težko nahrani samega sebe, poskrbel pa naj bi še za nekaj tisoč prišlekov. K splošnemu vtisu o mestu nič ne pomagajo nedokončani gradbeni podvigi ali dokončani gradbeni tujki, steklene hotelske novogradnje, ki so vzniknile kljub okoliški bedi. Le še bolj kažejo na absurdnost sedanjega trenutka in na anahronizem posebne vrste. Divjo graditev hotelov sredi zgodovinskega mestnega jedra je spodbudil prav vedno večji obisk Nacionalnega parka Una: ustanovitev parka z namenom, da bi od obiska parka imeli koristi domačini, se je sprevrgla v korist bogatih posameznikov, nepremičninskih baronov.

Nismo videli beguncev. Razen v vaseh v bližini odcepa za Plitviška jezera, pa v Slunju in Rastokah, kjer mrgoli hiš s turističnimi sobami, smo vse tja do Karlovca lahko opazovali le številne izpraznjene kraje, mrtve hiše z zaprtimi polkni in spuščeni role-tami. Le v tej ali oni je brlela kakšna lučka, le tu ali tam se je nekoliko kadilo iz dimnika. Vse prazno in opustelo. Tako kot lani, ko smo iz božično razsvetljenega Zagreba v istem večeru potovali v popolnoma temačno Moslavino. Z raftinga na Uni smo potovali domov čez Kordun že leta 2010. Že takrat smo doživeli nekakšen kulturni šok. Za razliko od tedaj smo decembra 2019 imeli telefonski signal in za razliko od tedaj zdaj ni bilo nikjer več niti ovc. Če ne bi bilo mejnega prehoda, ne bi vedeli, da smo pripeljali v drugo državo in v Evropsko unijo.

Žal mi je in opravičujem se vam. Dolgočasim vas. Pišem vam o sivo-rjavih tonih tega sveta, namesto da bi vam v tem času pisala v živo rdečih in zlatih barvah božično-novoletne sreče. Ne gre mi. Človek bi enostavno moral potovati križemkrajem, odkrivati vso pestrost in norost tega sveta ter o tem pripovedovati na glas. Ničesar skrivati niti lastnim otrokom. Jim povedati, da dobrega moža, ne Božička ne dedka Mraza, enostavno ni in ga ne bo. Njihovi starši so popolnoma zamočili in ne bo jim pomoči, če se sami ne bodo zbudili in nekaj storili.

Treba bi jih bilo iz že novembra božično razsvetljenih mest odpeljati v izpraznjene vasi brez luči. Sredi poletja zapustiti letovišča na Jadranu in se odpraviti na plažo Beton na Uni, da bi se prepričali, da jih begunci ne bodo požrli. S tem ne nazadnje izraziti solidarnost bihaškimi revežem vseh vrst. Ali pa v teh dolgih večerih z otroki obsedeti doma v temi pri svečki in moliti za Deklico z vžigalicami in za vse reveže, vaše in naše.

! Dragica Jaksetič, dragicajaksetic@gmail.com

Dragica Jaksetič

Ksenija Klovar Lukarić: Slovenščina v šoli me opogumlja tudi doma!

Ksenija Klovar Lukarić je nova učiteljica slovenščine na OŠ Kozala na Reki, potem ko je Sandra Grudenić to mesto zamenjala za tajniško delo v KPD Bazovica.

Doma je iz Ivančne Gorice, na Reko pa se je preselila po diplomi iz zgodovine in sociologije kulture na ljubljanski filozofski fakulteti leta 2005. Kot številne rojakinje je tudi njo na Hrvaško pripeljala ljubezen. Prve zaposlitve so bile raznolike, delala je v prevajalstvu, založništvu, trgovini, trženju, administraciji, se dodatno izobrazila kot knjigovodja in grafična oblikovalka, vpisala podiplomski študij na fakulteti za hotelirstvo in turizem v Opatiji ter opravila izpit iz hrvaščine na reški filozofski fakulteti. Leta 2016, po ureditvi svojega statusa, je naposled lahko začela delati v svoji stroki in tako na OŠ Kostrena po uspešno opravljenem pripravniškem stažu poučuje predmetni pouk zgodovine. Njene pedagoške izkušnje so bile prednost pri prevzemu pouka slovenščine na OŠ Kozala. Kot pravi: "Pouk v tem šolskem letu obiskuje devetindvajset učencev. Poteka v dveh skupinah, od prvega do četrtega razreda ter za peti in šesti razred. Veliko je potomcev slovenskega rodu, večinoma imajo dedke ali babice, povezane s Slovenijo, manj je bližjih vezi, s starši. Če ne upoštevam dosedanjega učenja slovenščine na OŠ Kozala, je tem otrokom edini stik s slovenščino obisk pri starih starših, to pa za ohranitev jezika ne zadošča. Veliko pa je učencev, ki se enostavno želijo naučiti slovenščine iz različnih razlogov, ali gre za obiske prijateljev ali dogajanja v Sloveniji ali pa so jih k pouku napotili starši, z mislijo, da bo poznavanje jezika prednost pri morebitni prijavi na študij v Sloveniji, za kar je vsa leta na Reki precej zanimanja."

Dobre temelje za pouk je postavila prejšnja učiteljica Sandra Grudenić, ki je prvo skupinico pripeljala do številke enaintrideset učencev. V tem šolskem letu sta sicer dva učenca manj, a Ksenija Klovar Lukarić upa, da se število v prihodnje ne bo zmanjševalo in da bodo učenci še naprej radi prihajali k pouku. "Moji prvi vtisi so odlični, pouk je dobro organiziran, poteka v posebni učilnici in vodstvo na

čelu z ravnateljico Kim Anić ga vsa leta močno podpira. To je bilo očitno tudi ob njegovi uvedbi, saj smo bili vsi starši pravočasno obveščeni. Naša družina namreč živi v reški četrti Kozala in pouk slovenščine tako od začetka obiskuje tudi moj desetletni sin Patrik. Poznanstvo s prejšnjo učiteljico Sandro Grudenić pa je botrovalo temu, da me je obvestila o svojem odhodu in razpisu ter predlagala, naj se prijavim. Pouk na OŠ Kozala od tega šolskega leta obiskuje tudi moja hčerka Gaia, prvošolka, in vesela sem, da imata otroka to možnost."

Pouk se je začel oktobra in težav ni bilo. Pravi: "Učni načrt sem prejela od prejšnje učiteljice, nekoliko sem ga prilagodila, sicer pa delamo tudi po gradivu Zavoda RS za šolstvo in kmalu pričakujemo tudi nove učbenike za obe skupini. Poleg te ustanove, kjer dobro sodelujemo z Veroniko Pirnat, naš pouk podpirajo tudi slovenske organizacije na Reki, KPD Bazovica s predsednikom Zvonimirjem Stipetićem, Svet slovenske narodne manjšine Mesta Reka, ki ga vodi predsednik Boris Rejec, ter Zveza slovenskih društev na Hrvaškem kot krovna organizacija in reška enota INV-ja, obe s predsednico dr. Barbaro Riman. Zahvaljujoč tem dodatnim podporam so za učence organizirani izleti in Slovenijo spoznavajo na terenu, kar je zanje posebej zanimivo. Na prvem izletu v tem šolskem letu smo, zahvaljujoč KPD Bazovica, 25. oktobra obiskali Lipico in učenci so bili navdušeni. Lep sončen dan so preživeli s konji, izvedeli veliko novega in si ogledali tamkajšnji muzej." Dodaja, da bo pouk gotovo lepo popestrila tudi lutkovna predstava Muca Copatarica, napovedana 5. decembra kot darilo krovne organizacije, v tem mesecu pa se bodo učenci s pesmicami predstavili tudi staršem v šolski predstavi za božične praznike. Načrte imajo tudi za drugo polletje: v času pusta bodo na obisk povabili skoromate z Bistriškega, ki so se na OŠ Kozala že predstavili lani, se odpravili na izlet v Slovenijo in obiskali KPD Bazovica na Reki.

In želje, načrti?

"Želje so vedno. Vesela bi bila, če bi lahko organizirali različne delavnice in izme-

njave, obiskali šole v Sloveniji. Pri aktualnem pouku pa bi nam zelo prav prišlo malo dodatne opreme, kot je denimo projektor. Imamo sicer veliko gradiva, zelo veliko knjig v slovenščini, posebej za najmlajše, manj je periodičnega tiska. Toda vsaka naša ura je povezana z računalniško projekcijo. Pri pouku uporabljam svoj računalnik, vendar bi bil projektor resnično nujen za predvajanje predvsem filmov in glasbenih posnetkov."

Na vprašanje, kako nasploh ocenjuje uvedbo pouka slovenščine kot izbirnega predmeta oziroma po modelu C, odgovarja, da to tudi njej osebno veliko pomeni: "To je odlično, dobro pa bi bilo, če bi otroci imeli to možnost tudi v srednji šoli, vsaj v jezikovni gimnaziji, recimo, in da bi bil pouk odprt tudi za dijake drugih šol. Mene osebno pa pouk tudi dodatno opogumlja, da z otrokoma več govorim slovensko, ker se v družinah vse bolj izgublja medgeneracijski prenos jezika in tudi običajev. Ta pouk je v veliko pomoč, to vidim pri sebi. Zelo me veseli, da se otroka z jezikom ne srečujeta le v pogovorih z menoj in sorodniki v Sloveniji, temveč tudi v hrvaškem okolju in šoli. To je zelo, zelo pomembno!" ■ Marjana Mirković

Foto: Mirjana Brumnjak

Foto: Mirjana Brumnjak

Foto: Darko Mohar

Foto: Mirjana Brumnjak

Foto: Darko Mohar

Foto: Istog Žorž